

ПРОТОКОЛ
засідання педагогічної ради
Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області
від 19.10.2023
№4

Голова зборів – Я. РЯБОКІНЬ

Секретар – І. НАЗАРЕНКО

Присутні – 18 педагогічних працівників:

Т. БАШТАН, С. СІЛЬЧЕНКО, Н. КАПУСТЯН, І. РАТУШНЯ, Н. ДЕМЧЕНКО, Л. ДІХТЯРЕНКО, І. КАРИЙ, Т. КУЩЕНКО, М. ОБЕРЕМОК, С. ПРИПІЯЛО, А. ПРИПІЯЛО, І. КЛЕЦ, Т. КОВАЛЕНКО, Н. КРАВЕЦЬ, Н. ІЩЕНКО, Н. ЖУВАКА, Л. ШУДРОВА, Н. СНІСАР.

Відсутні – 0

Порядок денний:

1. Про стан вивчення напрямку виховання «Ціннісне ставлення до праці».
2. Школа і сім'я: партнерство всерйоз і надовго.
3. Про рівень ролі домашніх завдань у формуванні в учнів інтересу до навчання.
4. Про вимоги до проведення та структури продуктивного уроку.
5. Про організацію харчування вихованців дошкільного підрозділу, учнів 1-4, 5-11 класів та учнів пільгових категорій.
6. Про схвалення орієнтовного плану підвищення кваліфікації на 2024 рік.
7. Про профорієнтаційну роботу в ліцеї.

1. СЛУХАЛИ:

С.СІЛЬЧЕНКО, заступника директора з навчально-виховної роботи, про стан вивчення напрямку виховання «Ціннісне ставлення до праці».

Сніжана Олександрівна зазначила, що метою напрямку є формування у вихованців розуміння значущості праці як джерела саморозвитку і самовдосконалення. Розвиток ставлення до праці як до однієї з важливих життєвих потреб, виховання працьовитості, відповідальності, охайності, бережливості, відчуття задоволення від виконаної роботи адміністрацією ліцею в період з 02 по 20 жовтня 2023 року вивчалось питання ціннісного ставлення до праці.

В ході перевірки було встановлено, що виховання ціннісного ставлення учнів до праці в освітньому закладі відбувається згідно Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини», «Конвенції про права дитини», «Декларації прав дитини», «Загальної декларації прав людини», «Концепції виховання дітей та молоді». Нормативна документація оформлена у відповідні папки.

Ціннісне ставлення до праці є важливою складовою змісту виховання особистості, що спрямована на формування у неї розуміння особистої значущості праці як джерела саморозвитку і самовдосконалення. Протягом навчального року класні керівники, вихователі формують в учнів уявлення про важливість праці для суспільства і кожного з них. У початкових класах більше уваги звертається на розвиток навичок самообслуговування, у середніх – на виховання почуття відповідальності, охайності, дисципліни. Старшокласників орієнтують на вибір напрямку майбутньої трудової діяльності, усвідомлений вибір професії. Проведено ряд форм виховної діяльності, зокрема: естетичне оформлення класних кімнат, території ліцею, ремонт навчальних посібників, цикл виховних заходів: година спілкування в 9 класі «Що означає бути працьовитим», бесіда «Праця основа людського

життя» 9 клас, лекція «Пряця- краса людини» 9 клас, в 3 класі проведена гра на групову взаємодію «Зроби світ чистішим», бесіда в 2 класі на тему «Бджола мала, а й та працює», бесіди в 1 класі «Бережімо шкільні речі» та «Збережи крихту хліба», в 11 класі проведена дискусія «Маленька праця краще за велике безділля», з 10 класом проведено круглий стіл «Професія, успіх, благополуччя», з 16 по 20 жовтня в ліцеї проходив тиждень трудового навчання під гаслом «Тільки в праці життя і краса людини». «Правила внутрішнього розпорядку», «Правила для учнів», «Положення про чергування», акція «Осінні клопоти», педагогом-організатором було проведено урочисте свято «День працівників освіти».

Протягом навчального року ведеться профорієнтаційна робота із здобувачами освіти випускних класів, метою якої є сформувати в учнів готовність до свідомого професійного самовизначення, підготовка учнів до виходу в самостійне життя.

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома.
2. Класним керівникам продовжувати формувати роботу з ціннісного ставлення до праці через різноманітні виховні заходи.

2. СЛУХАЛИ:

Н.ДЕМЧЕНКО, соціального педагога і психолога, про школу і сім'ю: партнерство всерйоз і надовго.

В основі виховного процесу школи лежить система виховних відносин, що забезпечує взаємодію педагогів, батьків та учнів згідно з суспільно заданими цілями виховання – розквіт духовної сутності людини, яка має стати висококваліфікованим спеціалістом, займати чіткі національні, загальногосподарські позиції, бути активною у громадянському житті, відповідальною за моральне становлення себе як особистості. Реалізуючи

концепцію освіти, як процес розвитку творчої особистості, педагогічний колектив постійно веде пошук нових педагогічних технологій, що сприяють формуванню середовища, яке розвиває, навчає та виховує.

У грудні 2016 року розпорядженням Кабінету Міністрів України схвалено Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

«Нова українська школа – це школа для життя у XXI столітті. Змінюються технології, розвивається суспільство, ми не можемо точно знати, з якими викликами зустрінуться діти, які зараз навчаються у школі. Тому важливо перейти від школи, яка напихає дітей знаннями, що дуже швидко застарівають, до школи, яка вчить знання використовувати.

Метою Концепції є забезпечення проведення докорінної та системної реформи загальної середньої освіти.

- запровадження нового принципу педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учня, вчителя і батьків;
- удосконалення процесу виховання: створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, вчителів і батьків.

Батьки – партнери. Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. За основу концепції беруть педагогіку партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу.

Нова школа має працювати на засадах «педагогіки партнерства».

Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах та стосунках;
- діалог-взаємодія-взаємоповага;
- розподілене лідерство;
- принципи соціального партнерства.

В даний час загострилися проблеми організації взаємодії школи та родини. Усе частіше виявляється відчуження батьків від школи. Повсякденні турботи, пов'язані переважно з матеріальним забезпеченням, віддаляють один від одного дорослих людей, відповідальних за виховання дітей.

Народна мудрість каже: «Посієш учинок – пожнеш звичку; посієш звичку – пожнеш характер; посієш характер – пожнеш долю». Ось так і формується життєва лінія людини.

І добре, коли поруч добрі друзі – батьки й учителі. Життя вносить у союз школи та родини свої корективи, виходить, треба не тільки застосовувати традиційні методи та форми роботи з батьками, а і шукати нові, відповідні сучасним вимогам.

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома.
2. Класним керівникам обов'язково враховувати в плані виховної роботи наступні напрями роботи з батьками: педагогічна просвіта батьків, забезпечення участі батьків у підготовці та проведенні класних виховних заходів; індивідуальна робота з батьками; інформування батьків про результати освітньої діяльності учнів.

3. СЛУХАЛИ:

С.СІЛЬЧЕНКО, заступника директора з навчально-виховної роботи, про рівень ролі домашніх завдань у формуванні в учнів інтересу до навчання.

У світлі сучасних вимог нашого суспільства актуальною постала проблема ролі домашньої роботи у формуванні навичок самостійної діяльності школярів та підвищення інтересу до навчання.

Спеціальні дослідження показують, що проблема підвищення ефективності навчання може бути успішно вирішена тільки за умови, якщо висока якість урочних занять буде підкріплюватися добре організованою домашньою роботою учнів. Тим часом в періодичних виданнях з'являються публікації, в яких розповідається про нібито передовий досвід окремих

учителів, які здійснюють навчання без домашніх завдань, і ставиться питання про їх скасування, оскільки вони, на їхню думку, не приносять ніякої користі і лише перевантажують учнів. Ці пропозиції найчастіше ґрунтуються на педагогічній некомпетентності. Справа в тому, що пізнання йде не по прямій, а по спіралі, і що кожне наступне звернення до вивчення одного й того ж матеріалу відкриває в ньому нові грані і смислові відтінки, що, відповідно, вказує на необхідність організації домашньої навчальної роботи. Далі, на уроках, як би добре вони не проводилися, має місце концентроване запам'ятовування, і знання переводяться лише в оперативну, короточасну пам'ять. Щоб перевести їх в пам'ять довготривалу, учням необхідно здійснити їх подальше повторення, тобто розосередити засвоєння, що також вимагає організації їх домашньої навчальної роботи. Не менш важливе значення має вона також для виховання учнів, оскільки сприяє формуванню у них старанності, самостійності, служить засобом розумної і змістовної організації позашкільного часу. Практикою доведено — домашні завдання необхідні. Самостійна робота на уроках тільки зменшує потребу в домашніх завданнях, але не відкидає їх. Адже знання, навички й уміння міцно засвоюються не відразу, а внаслідок періодичних повторень, що й забезпечується виконанням домашніх завдань через деякий час після уроків. Крім того, лише в домашній роботі кожний учень може якнайкраще виявити свої індивідуальні сили і можливості, набувати уміння самостійно вчитися, переборювати труднощі, доводити справу до кінця. Учень повинен сам планувати і організовувати виконання домашніх завдань, здійснювати постійний самоконтроль, ставити перед собою нові завдання. Звичайно, результативність домашньої роботи залежить не тільки від учня, але й від учителя. Домашня робота органічно поєднана з уроком. Саме урок повинен готувати учня до успішного виконання домашніх завдань. Домашня навчальна робота поєднує у собі навчальну, виховну, розвиваючу функції. Вона нібито протистоїть всім іншим формам організації роботи учня в школі під безпосереднім керівництвом вчителя — (Текст доповіді додається до протоколу).

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома.
2. Вчителям – предметникам задавати домашнє завдання обсягом не більше 1/3 роботи виконаної в класі з поясненням.
3. Домашні завдання диференціювати.

4. СЛУХАЛИ:

А.ПРИПЯЛО, вчителя фізики та математики, про вимоги до проведення та структури продуктивного уроку.

Статистика свідчить, що за свій педагогічний вік учитель проводить більше 25 000 уроків. Урок – це основна дидактична форма навчання, що пройшла випробування протягом століть. Це видима частина роботи вчителя, якій передуює велика підготовча діяльність. Що запрограмуємо, те й матимемо. Саме цим відрізняється продуктивна технологія від усіх інших. Залежних від змісту, діяльності вчителя, методів, ситуацій, організаційних форм тощо – (Текст доповіді додається до протоколу).

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома.
2. Вчителям – предметникам проводити ретельне планування структури уроку та поєднувати різноманітні моделі навчання, використовувати інтерактивні форми роботи та забезпечувати наступність і послідовність вивчення матеріалу; мотивувати діяльність учнів на кожному етапі уроку.

5. СЛУХАЛИ:

Я.РЯБОКІНЬ, директора, про організацію харчування вихованців дошкільного підрозділу, учнів 1-4, 5-11 класів та учнів пільгових категорій.

Яна Олександрівна ознайомила присутніх з наказом по ліцею від 01.09.2023 №39-г в якому відповідно до ст.32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст.20 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України № 305 від 24.03.2021 року «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку», ст.35 Закону України «Про дошкільну освіту», рішення виконавчого комітету Шполянської міської ради ОТГ від 28.08.2023 №452 «Про організацію харчування учнів закладів загальної середньої освіти Шполянської міської ради ОТГ у 2023-2024 н.р», рішення виконавчого комітету Шполянської міської ради ОТГ від 28.08.2023 №453 «Про організацію харчування учнів в закладах дошкільної освіти та дошкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти Шполянської міської ради ОТГ в новому 2023-2024 н.р», рішення виконавчого комітету Шполянської міської ради ОТГ від 28.08.2023 №451 «Про організацію харчування учнів пільгових категорій в закладах загальної середньої освіти у 2023-2024 н.р.», рішення виконавчого комітету Шполянської міської ради ОТГ від 28.08.2023 №458 «Про надання дозволу на звільнення від плати за харчування учнів Лозуватського ліцею Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області» організовано харчування учнів 1-4, 5-11 класів та вихованців дошкільного підрозділу Лозуватського ліцею з 01.09.2023 року.

Вартість одноразового харчування на одного учня в день з 01.09.2023 р.:

- початкова освіта (1-4 класи) в розмірі **24 грн.00 коп.**;
- базова середня освіта (5-9 класи) в розмірі **28 грн. 00 коп.**;
- профільна середня освіта (10-11 класи) в розмірі **31 грн.00 коп.**

Для учнів 1-4, 5-11 класів організовується одноразове харчування за батьківську плату в розмірі 50% вартості одноденного харчування дитини.

Для вихованців дошкільного підрозділу організовується **триразове харчування** за батьківську плату вартість якого становитиме 50% вартості одноденного харчування дитини.

Також організовано одноразове харчування учнів пільгових категорій (дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», дітей, батьки яких були учасниками АТО, один із батьків бере участь (загинув або пропав безвісти) в районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», призваних на військову службу по мобілізації, внутрішньо переміщених осіб, дітей, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів:

№з/п	ПІБ дитини	Клас/ДП	Підстава
1	Верховенко Маріанна Владиславівна	1	ВПО
2	Сичов Артем Ігорович	1	Батько учасник АТО
3	Олійник Кіра Русланівна	2	Батько учасник АТО
4	Лепський Роман Станіславович	2	Батько учасник АТО
5	Рудь Дмитро Андрійович	3	ВПО
6	Максютова віолетта Маратівна	3	Батько учасник АТО
7	Тесленко Іоанн Андрійович	3	Малозабезп. сім'я
8	Лепський Давид Костянтинович	4	Батько призваний на військову службу по мобілізації
9	Зайченко Валентина Станіславівна	4	Малозабезп. сім'я
10	Меркотан Вероніка Олександрівна	5	Знаходиться під опікою
11	Зайченко Максим Станіславович	5	Малозабезп. сім'я

12	Колісник Артур Володимирович	5	Малозабезп. сім'я
13	Вертелецький Валентин Миколайович	6	Батько учасник АТО
14	Мезенцев Саша Миколайович	7	Знаходиться під опікою
15	Тесленко Анастасія Андріївна	7	Малозабезп. сім'я
16	Венніченко Максим Валерійович	8	Батько призваний на військову службу по мобілізації
17	Вертелецький Євген Миколайович	8	Батько учасник АТО
18	Олійник Іван Сергійович	8	Батько учасник АТО
19	Мезенцев Нікіта Миколайович	8	Знаходиться під опікою
20	Бойко Надія Олександрівна	8	Батько призваний на військову службу по мобілізації
21	Бойко Максим Юрійович	9	Батько призваний на військову службу по мобілізації
22	Давиденко Ульяна Олександрівна	9	Малозабезп. сім'я
23	Бойко Андрій Юрійович	10	Батько призваний на військову службу по мобілізації
24	ТурганРустамОлександрович	10	Батько призваний на військову службу по мобілізації
25	Лісовенко Валерія Валеріївна	11	Батько учасник АТО
26	Гегельський Матвій Анатолійович	ДП	Малозабезп. сім'я

27	Бендюженко Мілана Сергіївна	ДП	Батько призваний на військову службу по мобілізації
28	Сичов Ігор Ігорович	ДП	Батько учасник АТО

Організоване одноразове харчування для учнів та вихованців дошкільного підрозділу Лозуватського ліцею, які звільнені від плати за харчування відповідно до рішення виконавчого комітету Шполянської міської ради ОТГ від 28.08.2023 №458 «Про надання дозволу на звільнення від плати за харчування учнів Лозуватського ліцею Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області»:

№з/п	ПІБ дитини	Клас/ДП
1	Артеменчук Заміра Сергіївна	ДП
2	Гегельська Жанна Сергіївна	ДП
3	Головняк Ярослав Васильович	ДП
4	Головняк Владислав Васильович	ДП
5	Ковбаса Аріна Сергіївна	ДП
6	Ковбаса Марина Сергіївна	ДП
7	Курінна Олеся Любомирівна	ДП
8	Головняк Артем Васильович	1
9	Красільщик Владислав Володимирович	2
10	Медушівський Данило Васильович	2
11	Гегельська Аліса Сергіївна	3
12	Комарницька Олександра Олександрівна	4
13	Артеменчук Діана Сергіївна	6
14	Артеменчук Рустам Сергійович	6
15	Колісник Сергій Олександрович	6
16	Несміян Анна Олександрівна	6
17	Комарницька Богдана Олександрівна	7
18	Кравченко Роман Олександрович	7

19	Курінна Каміла Любомирівна	7
20	Гегельська Надія Сергіївна	8
21	Давиденко Олександр Валерійович	8
22	Медушівський Денис Васильович	9
23	Кравченко Олександр Олександрович	10
24	Несміян Анастасія Олександрівна	11

Харчування учнів та вихованців ліцею, які не входять до вищезазначених категорій харчуються за кошти батьків.

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома та сприяти її виконанню.

6. СЛУХАЛИ:

Я.РЯБОКІНЬ, директора, про схвалення орієнтовного плану підвищення кваліфікації на 2024 рік.

Директорка наголосила на тому, що відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800, педагогічні працівники зобов'язані щороку підвищувати кваліфікацію. Вони підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу загальної середньої освіти не може бути менше ніж 150 годин за п'ять років. Основними напрямками підвищення кваліфікації є: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання,

забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами; використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку; мовленнєва компетентність; розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти); ментальне здоров'я тощо. У разі викладання декількох навчальних предметів педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

З метою формування плану підвищення кваліфікації закладу освіти на 2024 рік вчителями надані пропозиції до плану підвищення кваліфікації, які були розглянуті директором ліцею. Педагоги вибрали один напрям підвищення кваліфікації у 2024 році: розвиток емоційно-етичної та рефлексивної компетентностей педагогічних працівників (тема «Формування психологічної стійкості учнів інклюзивного класу»), обсягом 30 год., суб'єкт - ЧОПООП (Додаток 1).

УХВАЛИЛИ:

1. Пропозиції педагогічних працівників до орієнтовного плану підвищення кваліфікації закладу освіти на 2024 рік прийняти без змін.
2. Затвердити орієнтовний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників Лозуватського ліцею на 2024 рік.

7. СЛУХАЛИ:

С.СІЛЬЧЕНКО, заступника директора з навчально-виховної роботи, про профорієнтаційну роботу в ліцеї.

Одним із найважливіших кроків у житті є вибір професії. Адже займатися тим, що тебе цікавить, приносить радість, - одна з умов відчуття життєвої повноцінності.

Прагнення «знайти себе», стати «самим собою», індивідуальністю – неодмінна ознака юності.

Своє майбутнє ми визначаємо задовго до останнього шкільного дзвінка. Обираючи професію, стараємося зважити всі «за» і «проти» того чи іншого заняття, що приваблює, «приміряти його на себе».

Вибір професії – чи не найголовніший чинник того, як складеться твоє подальше життя та як ти в ньому будеш себе почувати. Адже всім хочеться не лише заробляти гроші, але й реалізувати свій потенціал та отримувати справжнє задоволення від своєї діяльності – (Текст доповіді додається до протоколу).

УХВАЛИЛИ:

1. Дану інформацію прийняти до відома.
2. Вчителям – предметникам та класним керівникам систематично проводити профорієнтаційну роботу під час уроків та позакласних заходів.

Директор _____ Я. РЯБОКІНЬ

Секретар _____ І. НАЗАРЕНКО

Присутні:

_____ Т. БАШТАН
_____ Н. ДЕМЧЕНКО
_____ Л. ДІХТЯРЕНКО
_____ Н. ЖУВАКА
_____ Н. ІЩЕНКО
_____ Н. КАПУСТЯН
_____ І. КАРИЙ
_____ Т. КОВАЛЕНКО
_____ І. КЛЕЦ
_____ Н. КРАВЕЦЬ
_____ Т. КУЩЕНКО
_____ М. ОБЕРЕМОК
_____ А. ПРИПІЯЛО
_____ С. ПРИПІЯЛО
_____ І. РАТУШНЯ
_____ С. СІЛЬЧЕНКО
_____ С. СНІСАР
_____ Л. ШУДРОВА

Доповідь
на педагогічну раду Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області
від 19 жовтня 2023 року
на тему:
«Про рівень ролі домашніх завдань у формуванні в учнів інтересу до
навчання».

Підготувала
Сільченко С.О.
аступник директора з навчально-виховної роботи
Лозуватського ліцею

Домашня навчальна робота учнів — складова частина освітнього процесу в школі.

Домашня навчальна робота учнів є досить важливою складовою частиною процесу навчання і виступає однією з істотних форм його організації. У чому ж полягає її сутність? Домашня навчальна робота учнів полягає в самостійному виконанні завдань учителя по повторенню і глибшому засвоєнню матеріалу, що вивчається, і його застосуванню на практиці, розвитку творчих здібностей та обдарувань і вдосконаленню навчальних умінь і навичок. Як впливає з цього визначення, домашня робота з оволодіння досліджуваним матеріалом характеризується двома основними ознаками - наявністю навчального завдання, що дається вчителем, і самостійною роботою учнів з його виконання. Виконання домашнього завдання повинно бути успішним, а для цього учневі потрібно бути уважним, спостережливим, вміти запам'ятовувати, виконувати мислительні операції, цінувати й розподіляти час, фіксувати прочитане, побачене, прослухане. Також успішність значною мірою залежить від уміння учителя організувати виконання домашніх робіт, тобто, підготовка, а саме: вчитель формує навички самостійної роботи, роз'яснює зміст і методику виконання завдань. Україй важливо привчити школярів виконувати домашні завдання самостійно, але якщо учневі важко зробити це самому, то старші можуть допомогти лише навідними питаннями, нагадуванням про подібну ситуацію в попередніх завданнях.

Аналіз наукової літератури переконує, що добитися глибоких, міцних знань учнів без домашньої навчальної роботи неможливо. Але відомі і спроби обійтися без неї. З цією метою вчителі всіляко активізовували роботу учнів на уроці, забезпечуючи осмислення та закріплення знань. Однак поза увагою лишалася самостійна робота учня, формування вмінь її організувати, виховання вольових та інших рис характеру. За своїми цілями робота учнів повинна бути різноманітною. Але не можна перевантажувати учнів домашніми завданнями, бо тоді учень змушений буде виконувати їх

формально. Є й інші причини, що негативно впливають на виконання домашніх завдань: неуважність учнів на уроці, невміння самостійно працювати, нечітке роз'яснення вчителем матеріалу та інструкцій. Важливо, щоб завдання мали творчий характер, викликали в учнів пізнавальні інтереси, бажання вчитися, були пов'язані з життям.

Таке ставлення до завдання домашніх робіт призводить до того, що вчителі часто забувають про навчальну функцію цього структурного елемента навчального процесу, в результаті чого втрачається стимул самостійної розумової праці для учнів.

Важливу роль у формуванні самостійності школярів відіграє характер домашньої роботи, на що належить звернути особливу увагу.

Згідно структури уроку засвоєння знань за Оніщуком О.В., він виділяє такий етап уроку як підбиття підсумків уроку і повідомлення домашнього завдання. Пропонує підбиваючи підсумки уроку, вчитель повинен коротко повідомити про що дізнались учні на уроці, якими знаннями оволоділи, як працював клас, оцінити роботу окремих учнів протягом усього уроку. Наголошує на тому, що домашні завдання не обов'язково повідомляти наприкінці уроку, можна на початку або в середині уроку, відповідно до логіки навчального процесу. Якщо домашні завдання є логічним продовженням або закінченням класної роботи, їх краще повідомляти наприкінці уроку. Але не слід робити це наспіх; треба спокійно, терпляче пояснити зміст роботи, прийоми і послідовність її виконання. В окремих випадках доцільно перевірити, як учні зрозуміли зміст домашньої роботи.

Домашні завдання за своїм змістом містять у собі:

- а) засвоєння матеріалу, що вивчається за підручником;
- б) виконання усних вправ (придумування прикладів на досліджувані правила з мови, визначення ознак подільності чисел з математики, заучування хронологічної таблиці з історії і т.д.);
- в) виконання письмових вправ з мов, математики, фізики та інших предметів;
- г) виконання творчих робіт з літератури;
- д) підготовку доповідей по досліджуваному матеріалу;

- е) проведення спостережень з біології, географії, фізики;
- ж) виконання практичних і лабораторних робіт з фізики, хімії, біології та профільному предмету;
- з) виготовлення таблиць, діаграм, схем по досліджуваному матеріалу і т.д.

Поряд із загальними для всіх учнів, нерідко даються індивідуальні домашні завдання. Вони розраховані на подолання прогалин у знаннях учнів за окремих тем, на посилення тренувальних вправ з вироблення практичних умінь і навичок. Крім того, даються завдання підвищеної складності для добре успішних учнів з метою розвитку їх творчих здібностей і схильностей. Суттєве значення має правильне дозування обсягу та ступеня складності домашніх завдань, що попереджає перевантаження учнів. Зокрема, у старших класах тривалість виконання домашньої роботи не повинна перевищувати 3,5 години.

Навчальна практика показує, що в домашньої навчальної роботи учнів є істотні недоліки. По-перше, багато учнів при підготовці домашніх завдань за підручником зіштовхуються на напівмеханічним читанням вивченого матеріалу, та не вміють розчленовувати його на окремі суттєві частини і нездійснюють самоконтроль за засвоєнням знань. По-друге, недоліком домашньої роботи багатьох учнів є невміння організувати свій робочий час, відсутність твердо встановленого режиму, пов'язаного з виконанням домашніх завдань. Це призводить до поспішності в роботі і поверхневому засвоєнню матеріалу, що вивчається. По-третє, виконання письмових завдань багатьма учнями здійснюється без попереднього засвоєння теоретичного матеріалу, на якому базуються ці завдання. Внаслідок цього учні не тільки допускають істотні недоліки і помилки в виконуваних завданнях, але й не осмислюють того зв'язку, який існує між теоретичним матеріалом і практичними вправами. Негативно позначається і перевантаження учнів домашніми завданнями. Але перевантаження нерідко обумовлюється не лише великим об'ємом домашнього завдання, а й слабкою підготовкою учнів на уроці до його виконання.

Вказані недоліки дозволяють зробити висновок про необхідність підвищення якості урочних занять, раціоналізації обсягу домашньої роботи учнів і більш пильної уваги вчителів до навчання їх техніці домашнього навчання. Які ж проблеми у цьому зв'язку постають перед навчальним закладом? Перша полягає в тому, щоб і вчителі, і учні добре обдумували систему тих правил і вимог, які пред'являються до домашньої навчальної роботи. Друга належить до впровадження цих правил в практику виконання домашніх завдань учнями.

З Інтернетом в наше життя прийшла дистанційна освіта, яка набуває все більших обертів в сучасному суспільстві. Цей вид освіти дуже перспективний, він має багато переваг, перш за все – економічну, тому в майбутньому дистанційна освіта безумовно набуде провідне місце. Основа дистанційної освіти – самостійна робота учня під керівництвом викладача. Навчити людину продуктивно працювати самостійно – це провідна мета сучасної школи. На даний момент прийомів та методів організації самостійної роботи на уроках досить багато, але важливо в цей перелік включити і домашню роботу і знайти нові підходи до її організації. Домашня навчальна робота, на відміну від роботи в класі, має індивідуальний характер, відрізняється відсутністю безпосереднього керівництва вчителя

Головний принцип, якого повинен дотримуватись вчитель, коли коментує домашнє завдання, якими би не були його зміст та складність, це *орієнтування учня на успіх* при його виконанні, перспектива отримати знання навіть методом виправлення власних помилок.

Ефективність домашнього завдання залежить у великій мірі від *методів його перевірки*. Зараз можна знайти багато прикладів щодо стандартних та незвичних прийомів та методів перевірки домашнього завдання, якими діляться вчителі-практики, але висновок можна зробити один – домашнє завдання треба перевіряти систематично і ретельно, якщо ставиться мета щодо його ефективного використання в процесі навчання. Прийоми повинні бути простими, різноманітними і відомими учням, тобто учень має знати

яким чином на наступному уроці буде перевірено домашнє завдання, яке він виконає.

Узагальнюючи даний виступ, можна зробити висновок, що *оптимізація домашнього завдання складається з наступних чинників*:

- Чіткої постановки мети домашнього завдання.
- Різноманітності форм домашнього завдання, послідовності і доцільності їх використання.
- Диференціації домашнього завдання за рівнями складності.
- Своєчасного, різноманітного, відкритого контролю виконання домашнього завдання.
- Врахування вікових особливостей учнів.
- Оптимального об'єму та строків виконання домашнього завдання.
- Чіткі і грамотні інструкції вчителя щодо виконання домашнього завдання.
- Зв'язок домашнього завдання з вивченням нового матеріалу.
- Створення ситуації успіху та можливості інтелектуального та особистісного росту для учнів в процесі виконання системи домашніх завдань.

\

Доповідь
на педагогічну раду Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області
від 19 жовтня 2023 року
на тему:
«Про вимоги до проведення та структури продуктивного уроку».

Підготувала
Припіяло А.М.
вчитель фізики та математики
Лозуватського ліцею

Дивись на справу просто і буде вона простою. Дивися криво, то й вийде криво. Основа продуктивної технології – продуктивний урок.

Структура продуктивного навчального знання – проста, позбавлена всіх тих «заморочок» і, даруйте, «прибамбасів», що ними так буйно обросла проста та ясна, як Божий день, справа навчання. Якщо виконувати всі забаганки методистів, інструкції та «обов'язкові» настанови, то на навчання вже не залишається ні сил, ні часу. Урок складається із семи обов'язкових елементів. З них 5 елементів різноманітної практики, 2 елементи стосуються пояснення, роз'яснення, інструктажу. Останні на продуктивному уроці займають максимум 15 хвилин навчального часу, а не менш як 30 хвилин уроку відводяться на різні види практичної діяльності. Витримується «золоте» співвідношення пояснення та практики – 20:80.

Мета кожного продуктивного уроку – сформувати вміння, використовуючи набуті знання. Вона досягається збільшенням часу активної самостійної (тренувальної) роботи кожного учня. Відповідно до законів навчання, в умовах високої концентрації уваги й активності, великого обсягу самостійно виконаних вправ коефіцієнт засвоєння (правильного виконання завдань) може досягати 90 і більше відсотків.

Сім обов'язкових елементів, етапів продуктивного уроку термінами сучасної педагогіки позначено так:

- 1) пропедевтична практика;
- 2) орієнтація;
- 3) презентація;
- 4) практика на прикладах;
- 5) керована практика;
- 6) незалежна практика в класі;
- 7) домашня самостійна робота.

Постійно присутнім в процесі є поточна діагностика (оцінювання) і моніторинг (фіксування зрушень, просування вперед).

Структура продуктивного уроку.

1. Пропедевтична практика.
2. Орієнтація.
3. Презентація нових знань, умінь..
4. Практика на прикладах.
5. Керована практика.
6. Незалежна практика.
7. Домашня практика.
8. Пропедевтична практика.

Добре розпочнеш, успішно завершиш. Коли суть справи обдумана заздалегідь, успіх не запізниться. 1)перевірка домашнього завдання; 2)повторення пройденого; 3)установлення рівня готовності учнів продовжувати навчання; 4)підготовка учнів до тестування.

Отже, наступність, поступовість, міцність – непорушні опори цього етапу. Кожному зрозуміло, якщо один урок непродуктивний, другий – малопродуктивний, то звідки.

Перший етап продуктового уроку.

Не мудруючи і не затягуючи процес, уже на першій хвилині уроку педагог пропонує завдання (тест, диктант, будь-який інший вид фронтальної практичної роботи), виконання якого засвідчить, чи можна переходити до вивчення нового матеріалу, формування нових умінь. Найчастіше тест на швидкість, результатом правильності виконання є конкретний показник. Результативні також диктанти, різноманітні практичні завдання (на порівняння, співставлення, виявлення спільного та протилежного тощо). Отже, на уроці немає так званої «організації»: уже з першої хвилини учні розпочинають роботу.

Правильність виконання тестів, диктантів можна доручити самим учням. Спосіб швидкої перевірки – стандартизовані записи, перфокарти, умови коди, підняті руки. Час перевірки не перевищує 30-60 секунд. За результатом виконання тесту педагог приймає рішення – чи переходити до вивчення нового матеріалу, чи зупинитися на повторенні й зміцненні вивченого. Якщо він досягнув запроектованого показника на 90-95%, то можна рухатися далі.

Години навчального плану не мають для нього жодного значення, адже мета – навчити, а не «пройти» програму. Обсяг тесту – 5-10 завдань приблизно однакової трудності, що охоплюють зміст, про рівень засвоєння якого ви хочете дізнатися. Завдання тесту проєктуються на екран, роздаються роздрукованими або зачитують усно. Учні їх не записують, час на це не витрачається. Добрим способом організації пропедевтичної практики на уроках є повторне виконання домашнього завдання. Прочитайте наприклад, диктант за вправою що була запропонована для домашнього виконання. Потім подавайте правильно виконайте завдання, кожен учень виправить свої помилки, а педагог дізнається фактичний рівень сформованості вмінь. Індивідуальне опитування не поводить. Усі учні отримують оцінки за виконання практичної роботи. За урок кожен учень може отримати більше, ніж одну оцінку.

Орієнтація

Наступний етап продуктивного навчального заняття – орієнтація, де задаються межі, умови, характеристики навчального матеріалу, що буде вивчатися далі. Тут педагог роз'яснює свої сподівання, чітко викладає мету, визначає обсяг и структуру майбутньої роботи, інформує, у який спосіб будуть фіксуватися та оцінюватися результати. Завдання цього етапу такі: 1. Домогтися усвідомлення наступних кроків у формуванні нових знань, умінь; 2. Забезпечити наступність і послідовність вивчення матеріалу, формування системи, умінь. Структура цього етапу така:

- коротка характеристика змісту.
- пояснення «якщо треба»
- вступні вправи
- проєктивні творчі вправи, що виходять за межі поставлених завдань.

Презентація

Педагог має точно знати що він робить. Результат його роботи – робота учнів. Третій етап продуктивного уроку – презентація, тобто представлення, виклад нових знань. Учитель робить усе, що для цього необхідне: пояснює, показує, демонструє, ілюструє, наводить приклади. Основним методом цього

етапу уроку є пояснювально-ілюстративний. Єдиний недолік цього методу – пасивність учнів. Максимально активний лише вчитель. Продуктивність пояснювально-ілюстративного навчання низька. У середньому вона не перевершує 15%. Проведіть, колег, тест після уроку, на якому ми важко працювали, пояснюючи та показуючи, і подивіться, яким буде коефіцієнт корисної дії вашої праці. Звикли педагоги робити те, що повинні робити школярі. Найперше – вчасно зупинитися з монологом. 15 хвилин – максимальний час презентації. Кожен крок обов’язково ілюструється прикладами. Побудова доступного учневі пояснення (розповіді)

1. Мова педагога проста, ясна, зрозуміла навіть дитині. Тон – веселий, подання – з гумором.
2. Розповідь максимально коротка, змістова і глибока – тобто талановита.
3. Кожна ідея проілюстрована зрозумілим прикладом.
4. Кожна ідея (думка) проілюстрована малюнком.
5. Незрозумілі, тобто такі, що допускають подвійне тлумачення, слова відсутні.
6. Нові терміни вводяться дуже обережно й багаторазово пояснюються в різному контексті.
7. Розповідь системна – розбита на частини, пункти і підпункти.
8. Важливі думки і факти виділяються, ілюструються опорним конспектом чи «інтелектуальною картою». Успішне засвоєння нового матеріалу буде багато в чому залежати від якості першого пояснення вчителя. Важливо не тільки повідомити інформацію усно, але максимально прояснити її за допомогою наочних засобів, щоб в учнів на цій стадії вивчення матеріалу склалися міцні здорові асоціації. На цьому етапі кожен учень складає власний опорний конспект вивченого матеріалу. Учень створює власну символічну карту, що буде слугувати йому опорою при відтворенні матеріалу. Тут уся справа саме в тому, щоб учень самостійно оформив свій опорний конспект, щоб сам виділив поняття, зв’язки між ними і зобразив їх за допомогою лише йому зрозумілих малюнків, креслень, символів та умовних позначень. Учитель пояснить, що опорне конспектування за допомогою скорочень, позначень, символів,

стрілок, з'єднань і т. д. є дуже ощадною формою кодування думок, замінює нерациональне «лінійне» конспектування, тобто дослівний запис інформації. Останнє сьогодні активно вилучається з практики навчання. За кордоном поширюється технологія підготовки «карт мислення», «карт інтелекту», за якою навчаються студенти провідних університетів та елітарних шкіл.

Іноді для урізноманітнення сірих і важких продуктивних уроків треба вдаватися до обговорень, дискусій, дидактичних ігор. Риторичне питання «Усе зрозуміло?» не задається ніколи. Учителі, які прагнуть навчити якісно, постійно задають питання на розуміння матеріалу. Задаються, як у тестах, чіткі й однозначні питання, що вимагають конкретних відповідей. Часто учнів просять пояснити, як була отримана та чи інша відповідь. Практика на прикладах.

Не метушись ділом, дозрівай думкою. Після презентації розпочинається поетапне зміцнення вивченого шляхом самостійного виконання завдань. Дослідження цих питань можна організувати у вигляді найрізноманітніших практичних завдань, де основним завданням буде назвати, установити, порівняти, дослідити співставити. Не треба вдаватися до усних відповідей учнів. Завдання виконують усі.

Керована практика

Необхідність спочатку давати учнів докладні пояснення і проводити з ними практичні вправи і тільки після цього переходити до самостійних завдань може задатися очевидною. Однак спостереження показують, що учнів інколи змушують працювати з підручником, виконувати завдання, практично не забезпечивши достатнього матеріалу. У результаті – продуктивність виконання вправ низька. Сьогодні в школі використовуються різноманітні види самостійної діяльності учнів. Серед найпоширеніших можна виокремити такі: робота з книгою, найрізноманітніші вправи і завдання, тести, перевірочні самостійні роботи, контрольні роботи, доповіді та реферати, виконання індивідуальних та групових завдань, пов'язаних із самостійними спостереженнями, самостійне здобування та оприлюднення

інформації на задану тему з джерел масової комунікації, домашня навчально-пізнавальна діяльність.

Незалежна практика

Шостий етап – незалежна (чи цілком самостійна) практика в класі. Вона розпочинається тоді, коли учні досягають точності виконання завдання не нижчого за 85-90% на попередньому етапі керованої практики. Роль педагога – своєчасна перевірка та корегування робіт учнів. За результатами визначаємо необхідність у допомозі та додаткових заняттях для тих учнів, які цього потребують. На продуктивному уроці діти самостійно працюють над завданнями від 50-70% часу уроку. Відомо, що без повторення протягом 24 годин забувається дві третини отриманої інформації. Але якщо протягом досить тривалого проміжку часу (наприклад, 3-4 місяці) регулярно проводити повторення вивченого матеріалу, то можна домогтися переходу в довгострокову пам'ять майже всієї нової інформації. Найпоширеніша помилка – учитель припиняє вправи, коли досягнуло перше безпомилкове виконання. Для якісного навчання необхідні регулярні повернення до найважливішого матеріалу.

Домашня практика.

Сьомий етап – домашня самостійна практика. Учителю визначає обсяг оптимальної тренувальної роботи, необхідної для безумовного закріплення вивченого й набування міцних навичок. Своїх цілей він досягає не перевантаженням, збільшенням обсягу вправ, а системою – перспективою подальшого підвищення міцності навичок. Особливістю цього етапу продуктивного уроку є те, виконання домашнього завдання розпочинається в класі, коли дзвінок сповіщає про завершення уроку, робота переривається на пів реченні, півслові, півлітері. Чому треба діяти саме так? Дослідженнями психологів незаперечно доведено, що краще запам'ятовується перервані (тобто незавершені) дії, ніж дії завершені (закінчені). Науковцям відомий так званий «ефект Зейгарник», що пов'язує міцність засвоєння із завершеністю дії. Домашні вправи часто не виконуються саме тому, що дії завершилися в класі. Зовсім по-іншому виглядає домашня робота, перервана у виконанні.

Учень розгортає свого зошита на перерваному слові, йому значно легше пригадати, що і як він робив у класі. Тому продуктивний урок завершується не за дзвоник, а тоді, коли учень сам згортає роботу над виконанням свого завдання.

Підготовка до уроку

Продуктивний урок: робота організована так, що вчителю не доводиться майже нічого говорити, а учням ніколи розкрити рота. Учитель має постійну робочу книгу з усіма матеріалами, що стосуються змісту навчання. Створюється робочий план на сьогоднішній урок.

Урок повинен бути не тільки продуктивним, але й цікавим. Сучасний урок – це урок інтерактивний, демократичний. Я прагну до цього. Тому, щоб мої уроки були цікавими, захоплюючими для учнів, я намагаюся працювати над собою, впроваджуючи у свою роботу щось нове. Для характеристики персонажів – сенкани, асоціативні грона. Під час аналізу твору – це не тільки паспорт твору, але й кроссенси, ейдос-конекти, кадроплани, каліграми. Також для продуктивності уроку – літературні диктанти, різні інтерактивні ігри, розмальовки. Для запам'ятовування матеріалу – це не тільки план, схеми, картки, тези, опорні слова, але й малюнки. Зараз одна з найцікавіших форм запам'ятовування – це візуалізація прочитаного чи почутого.

Давайте працювати продуктивно і цікаво.

Пам'ятайте слова Альберта Ейнштейна: «Безумство діяти по старому і чекати нових результатів».

Доповідь
на педагогічну раду Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради ОТГ Черкаської області
від 19 жовтня 2023 року
на тему:
« Профорієнтаційна робота в ліцеї».

Підготувала
Сільченко С.О.
заступник директора з навчально-виховної роботи
Лозуватського ліцею

Слід розрізняти близькі за значенням і вживанням слова «професія» і «спеціальність». Професія – рід занять, означена форма трудової діяльності. Спеціальність – окрема галузь науки, техніки, виробництва, в якій людина працює. Люди однієї професії можуть мати різні спеціальності.

Мрія й реальність – як їх поєднати? Як не помилитись у виборі своєї дороги, щоб бути щасливим у праці?

Ці проблеми ми з вами маємо розв'язувати сьогодні. Спробуємо вирішити, що ж має обиратися: людина для професії чи професія для людини?

У світі існує близько 50 тисяч професій. Деякі з них – лікар, учитель, продавець – знайомі всім, деякі існують тільки в великих містах; а представників інших дуже мало (наприклад суфлерів). Кожна професія унікальна по-своєму.

Залежно від того, з ким (чим) працює людина, професії діляться на п'ять груп:

- 1) людина – природа (городник, ветеринар, агроном);
- 2) людина – техніка (електрик, слюсар, водій);
- 3) людина – знакові системи (програміст, секретар);
- 4) людина – людина (лікар, учитель, продавець);
- 5) людина – художній образ (актор, художник).

Вибір професії базується на трьох «китах»: ХОЧУ!МОЖУ!ТРЕБА!

Вибір професії – одне з найбільш відповідальних рішень, які приймає людина у житті. Звичайно можна перервати навчання, якщо на третьому курсі інституту ти зрозумієш, що це справа не твоя, а можна через декілька років залишити роботу, яка не подобається. Однак час буде втрачено, та й розчарування неминуче ... Вибір професії, як і будь-який вибір – це прийняття рішення при великій кількості альтернативних варіантів та необхідності враховувати різноманітні фактори. Є такий вираз: «Щастя-це коли ранком хочеться йти на роботу, а після роботи – додому».

Відколи живе людство - існує і проблема вибору занять, трудової діяльності, професійної кар'єри. Слово «професія» виникло на Землі як

найвище, найдосконаліше творіння природи, підтверджують найдавніші пам'ятки, знайдені археологами, лінгвістами та істориками. З різних історичних пам'яток відомо, що процес формування суспільних відносин супроводжувався розвитком ремесел, занять, появою різних професій. Відповідно виникали і проблеми з вибором їх, перші прояви невідповідності професії, справі, уподобанням. Давно, дуже давно люди збагнули: справжню насолоду приносить лише та праця, яка обирається за власним бажанням, відповідно до інтересів, покликання, здібностей особистості. Ще відомий давньогрецький філософ Платон (427-347 рр. до н.е.) говорив: «Пізнай себе і роби свою справу».

Профорієнтаційна робота

Профорієнтаційна робота – це робота з учнями щодо озброєння підлітків визначеною сукупністю знань про соціально-економічні і психофізіологічні особливості різних професій, умов правильного вибору однієї з них, інформації про канали працевлаштування, вимог до прийому на роботу і т.д. Це напрям роботи, в якому систематизуються відомості про зміст та перспективи сучасних професій, форми й умови оволодіння різними спеціальностями, стан та потреби ринку праці.

Профорієнтаційну роботу можна починати проводити у 9 класі. Вважаю, що звернутися до такої роботи можна вивчаючи пошукові системи Інтернету. Для цього формулюється ціль дослідження, його мета і напрямки.

Професійна орієнтація - система навчально-виховної роботи, спрямованої на засвоєння учнями знань про соціально-економічні й психофізіологічні умови правильного вибору професії, формування в них умінь аналізувати вимоги різних професій до психологічної структури особистості, а також свої професійно значущі якості, шляхи й засоби їх розвитку.

Правильний вибір професії зумовлює моральне задоволення, позитивну самооцінку, високу продуктивність праці, якість продукції. Він є точкою, в

якій сходяться інтереси особистості та суспільства, поєднання особистих і загальних інтересів.

Завдання профорієнтації полягає в ознайомленні учнів з професіями та правилами їх вибору, вихованні спрямованості на самопізнання як основу професійного самовизначення; формування вміння зіставляти свої здібності з вимогами щодо набуття конкретної професії, скласти на цій основі реальний план оволодіння професією, а також забезпечення розвитку професійно важливих якостей особистості.

Компонентами профорієнтаційної роботи є

- професійна інформація,
- професійна діагностика,
- професійна консультація,
- професійний відбір,
- професійна адаптація.

Професійна інформація

- психолого-педагогічна система формування в особистості активної профорієнтаційної позиції, що відповідає суб'єктивним і об'єктивним умовам вільного та свідомого професійного самовизначення особистості. Вона дає школярам змогу ознайомитися з різними професіями, з пов'язаним із ними змістом трудової діяльності, з вимогами, які ці професії пред'являють людині, а також з тим, де ними можна оволодіти. Завдяки цьому учні виявляють свої індивідуальні схильності, психофізіологічні можливості, вміння зіставити їх з вимогами професії, до якої вони мають інтерес і нахили, щоб прийняти правильне рішення про свою придатність до професійної діяльності в обраній галузі праці.

Професійна діагностика

- система психологічного вивчення особистості з метою виявлення її професійно значущих властивостей і якостей. Для деяких спеціальностей вона є неминучою, ігнорування пов'язане з ризиком непридатності особистості.

Професійна консультація

- надання особистості на основі її вивчення науково обґрунтованої допомоги щодо найоптимальніших для неї напрямів і засобів професійного самовизначення. Вона має на меті й навчання учнів прийомам самооцінки своїх якостей з метою з'ясування їх відповідності вимогам професії. Мріючи про певну професію, школярі повинні водночас замислюватися, чи справді вони годяться для такої роботи. Для відповіді на це питання вони мають знати вимоги професії до людини, яка її обрала. Такі вимоги розроблено до багатьох професій.

Аналогічні консультації слід надавати і батькам учнів, щоб вони серйозніше підходили до обрання майбутньої професії дітьми, допомагали їм у цьому. До професійної консультації залучають і медичних працівників школи, які знають медичні протипоказання стосовно основних професій і можуть запобігти небажаним випадкам, коли учням доводиться змінювати професійну орієнтацію вже на етапі відбору.

Професійний відбір

- система роботи, спрямована на надання допомоги учневі у визначенні й виборі конкретної професії на основі виявлення й оцінки його загальних і спеціальних здібностей, здатностей, інтересів, потреб і об'єктивних умов професійної підготовки і працевлаштування. Здійснюють його навчальні заклади, висуваючи до вступників конкретні вимоги, або установи, які приймають випускників на роботу. На цьому етапі важлива роз'яснювальна робота серед молодих людей, які повинні усвідомити необхідність роботи над собою задля подолання певних недоліків, досягнення професійної майстерності.

Професійна адаптація

- процес пристосування людини до професійної діяльності, її умов; досягнення бажаної продуктивності праці й відповідності між професійними намірами, інтересами, якостями особистості та вимогами до діяльності. Її здійснюють на стадії оволодіння учнем професією. Ознаками професійної адаптації є збереження і розвиток здібностей і схильностей до обраної професійної діяльності, узгодженість суспільної та особистої мотивації до

праці, яка залежить від її змісту, впливу сім'ї та виробничого оточення. Професійна адаптація відбувається разом із суспільною адаптацією.

Етапи профорієнтаційної роботи

У Положенні про професійну орієнтацію молоді, яка навчається, визначено такі етапи профорієнтаційної роботи зі школярами різного віку:

а) початковий (пропедевтичний) етап. Метою його є ознайомлення дітей у процесі навчальної, позакласної та позашкільної роботи з найпоширенішими професіями, виховання позитивного ставлення до різних видів трудової та професійної діяльності, інтересу до пізнання своєї особистості, формування початкових загальнотрудових умінь і навичок, здатності до взаємодії з іншими особами в процесі діяльності. Результатом цієї роботи має бути сформоване у молодших школярів ставлення до себе, суспільства і професійної діяльності;

б) пізнавально-пошуковий (5-7 класи) етап. Передбачає формування ціннісних орієнтацій, мотивації самопізнання, установки на власну активність у професійному самовизначенні та оволодінні професійною діяльністю, а також систематичне ознайомлення з професіями у навчально-виховному процесі. Не менш важливими є формування умінь самооцінки, самоаналізу з метою усвідомлення власної професійної спрямованості, консультування щодо вибору профілю подальшої освіти, форм трудової підготовки. Оптимальним результатом є вибір напрямку (профілю) навчання, продовження освіти у 8-9 класах;

в) базовий (визначальний) (8-9, 8-12 класи) етап. Робота на цьому етапі полягає у вивченні наукових основ вибору професії, її класифікаційних ознак, вимог професій до людини, основних професійно важливих якостей, правил вибору професії. Старшокласники мають оволодіти методиками самопізнання, самооцінки, розвивати індивідуальні професійно важливі якості, формувати вміння зіставляти необхідні для здобуття конкретної професії вимоги з власними можливостями та кон'юнктурою ринку праці. Завданням школи є створення умов для випробування можливостей учнів у різних видах трудової діяльності (консультації щодо вибору професії та

навчального закладу, професійний відбір). Про досягнення очікуваних результатів свідчать сформованість особистісно значущого сенсу вибору професії, певної професійної спрямованості, професійне самовизначення учнів, їх готовність до зміни професійної спрямованості, переорієнтації на суміжні професії, на інші види діяльності відповідно до своїх індивідуальних особливостей та результатів профвідбору.

Профорієнтаційну роботу в школі здійснюють учителі всіх навчальних предметів, класні керівники, інші педагогічні працівники, фахівці різних галузей виробництва.

У навчальних програмах з предметів природничо-математичного циклу закладено можливості розкриття природничих основ праці, формування практичних навичок (вимірювальних, обчислювальних, лабораторних, графічних), необхідних для роботи на сучасному механізованому та автоматизованому виробництві. На уроках трудового навчання учні на політехнічній основі оволодівають системою техніко-технологічних та економічних знань, набувають умінь і навичок самостійної роботи з різними матеріалами, використовуючи з практичною метою інструменти, пристосування і прилади, в них формується сумлінне ставлення до процесу праці та її результатів. Усі ці якості мають безпосереднє значення для подальшої професійної орієнтації.

Важливу роль у професійній орієнтації школярів відіграють факультативні курси. Багато їх орієнтує старшокласників на конкретну професію і дає їм певний обсяг знань, умінь і навичок з цієї професії.

Провідна роль у цій роботі належить класному керівникові. Він упродовж тривалого часу спостерігає за учнями свого класу, вивчає їх індивідуальні особливості, інтереси, здібності й нахили, контактує з батьками, знає виховний потенціал кожної сім'ї, що дає йому змогу організувати профорієнтаційну роботу на належному рівні.

Серед використовуваних класними керівниками форм такої роботи найефективнішими є екскурсії, зустрічі з фахівцями, колишніми випускниками, вечори, диспути, конференції, класні години, заняття в гуртках, факультативи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

підвищення кваліфікації педагогічних працівників на 2024 рік

Лозуватського ліцею

Загальна кількість педагогічних працівників, які підвищуватимуть кваліфікацію -20 осіб.

№ з/п	Напрямок	Суб'єкт підвищення кваліфікації	Кількість педагогічних працівників	Примітки
1	«Формування психологічної стійкості учнів інклюзивного класу»	ЧОППОП	20	

Голова педагогічної ради

підпис

ПІБ

Секретар педагогічної ради

підпис

ПІБ